

Prof. dr hab. Janusz Słodczyk
Instytut Geografii Społeczno- Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytet Opolski

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr Michała Męczyńskiego

1. Podstawa przygotowania recenzji

Recenzję przygotowano na zlecenie Dziekana Wydziału i Przewodniczącego Rady Naukowej Dyscypliny Geografii Społeczno- Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu , w oparciu o kryteria określone w *Ustawie z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. 2003 nr 65 poz. 595 z późn. zm.) i w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego* (Dz. U. 2011 nr 196, poz. 1165) w pierwszym rzędzie uwzględniając zapis w Art. 16 Ustawy zgodnie z którym „*Do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną.*”

Podstawą recenzji była przekazana mi dokumentacja obejmująca: autoreferat w języku polskim i angielskim, wykaz opublikowanych prac naukowych i informacje o osiągnięciach w pracy dydaktycznej, współpracy międzynarodowej i odbytych stażach, kopie publikacji stanowiących osiągnięcia naukowe w przewodzie habilitacyjnym, kopie pozostałych publikacji z lat 2006- 2018 oraz oświadczenie współautora artykułu.

2. Informacje dotyczące Kandydata i jego życiorysu zawodowego

Dr Michał Męczyński ukończył studia na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2002 uzyskując stopień magistra gospodarki przestrzennej. Cztery lata później w roku 2006, na tym samym Wydziale uzyskał stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „*Przestrzenne zróżnicowanie i dyfuzja technologii informacyjno- komunikacyjnych*”, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Tadeusza Stryjakiewicza.

Praktycznie cała dotychczasowa kariera zawodowa Kandydata zawodowa Kandydata związana jest z Wydziałem Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama

Mickiewicza w Poznaniu. W okresie 2002-2006 Kandydat był doktorantem, do 2003 roku w macierzystej uczelni a następnie w Collegium Polonicum w Słubicach i Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą jako stypendysta programu Europa Fellows. W okresie 2006- 2016 pracował na stanowisku adiunkta w Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM (przy czym do 2010 roku był zatrudniony w ramach międzynarodowego projektu badawczego ACRE. Od 2016 pracuje na stanowisku starszego wykładowcy.

3. Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Jako główne osiągnięcie naukowe kandydat przedstawił monografię pt. „Klasa kreatywna i jej warunki pracy w wybranych aglomeracjach miejskich Europy. Studium porównawcze Birmingham, Lipska i Poznania” opublikowaną w roku 2018 w Wydawnictwie Naukowym Bogucki w Poznaniu oraz trzy odrębne publikacje w języku angielskim, z których jedna (współautorska ukazała się w roku 2010 a dwie w w roku 2016. Są to następujące pozycje: „*Creative urban processes in post- communist metropolises: the case of the Poznań metropolitan region*” (współautorstwo T. Strykiewicz)- artykuł w czasopiśmie „*International Journal of Sustainable Development*” , „*The Role of Creativity and Innovativeness of Firm Managers in Socio-economic Development: The case of the Poznań Metropolitan Region*” (jako rozdział w monografii opublikowanej w wydawnictwie Routledge) oraz *Personal Networks on the Labour Market: Who Finds a Job in the Creative Sector in Poznań?* (w czasopiśmie „*Quaestiones Geographicae*”).

W sytuacji kiedy Kandydat jako główne dzieło przedstawia cykl publikacji zwykle pojawia się pytanie czy publikacje te rzeczywiście traktować można jako jedną całość. Analiza wymienionych publikacji pozwala mi z pełnym przekonaniem stwierdzić, że przedstawiony do oceny cykl traktować można jako spójny zestaw prac tworzących pewnego rodzaju logiczny ciąg.

We współautorskim artykule z roku 2010 Kandydat, na przykładzie metropolitalnego regionu Poznania stara się rozpoznać problem i zidentyfikować nowe zjawisko jakim było pojawienie się sektora kreatywnego w gospodarce i w przestrzeni aglomeracji i regionu w warunkach kraju post-komunistycznego.

Kolejnym krokiem była analiza cech zbiorowości ludzi tworzących klasę kreatywną w aglomeracji poznańskiej, w wyniku próby określenia innowacyjności i kreatywności menadżerów firm sektora kreatywnego (rezultaty przedstawione zostały w rozdziale w monografii z roku 2016). Następnie Autor pogłębiał swoje studia nad klasą kreatywną starając się jak przedstawiciele tego sektora znajdują pracę i jak jest w tym procesie rola sieci kontaktów społecznych (artykuł z roku 2016).

Logicznym następstwem wymienionych etapów poszukiwań prowadzonych przez Kandydata stały się studia nad warunkami pracy klasy kreatywnej i określeniem jakie warunki są szczególnie istotne dla badanej zbiorowości. Studia te Kandydat zaprezentował w autorskiej

monografii w roku 2018. Zasadnicze znaczenie dla wartości uzyskanych wyników ma objęcie badaniami nie tylko aglomeracji Poznania, która dotąd była głównym obszarem zainteresowań Kandydata ale również dwóch innych aglomeracji – Lipska i Birmingham.

Prace te omówię jeszcze w dalszej części recenzji w tym miejscu chciałbym przede wszystkim podkreślić ich związek, spójność i potwierdzić, że można je traktować jako jedno dzieło.

Autor podjął ważne i aktualne zagadnienia i wyniku swoich badań starał się dokonać ustaleń, które w znaczącym stopniu rozszerzają naszą wiedzę o roli klasy kreatywnej w rozwoju społeczno- gospodarczym i uwarunkowaniach niezbędnych dla jej rozwoju w określonym miejscu. Autor w pewnym sensie weryfikuje koncepcję Floridy i bada do jakiego stopnia koncepcja ta sprawdza się w różnych ośrodkach, przede wszystkim w uwarunkowaniach społeczno- gospodarczych krajów post-komunistycznych. **W mojej ocenie problematyka, która od dłuższego czasu zajmuje się Kandydat, czego efektem jest przedstawiony jako główne osiągnięcie naukowe cykl publikacji jest istotna w sensie naukowym i bardzo ważna dla praktyki zarządzania rozwojem metropolii i regionu.**

Najważniejszą częścią składową przedstawionego do oceny cyklu jest monografia (opublikowana w 2018 roku) dotycząca warunków pracy klasy kreatywnej. Recenzentem wydawniczym książki była B. Namyślak, która co warto zaznaczyć od dłuższego czasu bada związki między działalnością kreatywną a rozwojem miast.

Autor postawił przed sobą niełatwe zadanie zidentyfikowania uwarunkowań, które towarzyszą kształtowaniu się klasy kreatywnej w wybranych aglomeracjach miejskich i jednocześnie określić w jakim stopniu zróżnicowane są warunki pracy klasy kreatywnej w tych ośrodkach. **Cel główny sformułowany został jasno i czytelnie.** Jedyna moja uwaga w tym względzie dotyczy stwierdzenia, że „*głównym celem pracy jest analiza uwarunkowań... itd*” ponieważ myślę, że analiza była tylko sposobem do osiągnięcia celu.

Cel pracy rozwinięty został w postaci pięciu pytań badawczych, które w moim przekonaniu są bardzo istotne z punktu widzenia podejmowanej problematyki. Autor chciał ustalić jaka jest wielkość klasy kreatywnej w każdym z ośrodków, co zadecydowało o jej rozwoju, jak różnią się warunki pracy klasy kreatywnej w badanych ośrodkach i które warunki są dla niej szczególnie ważne. Sądzę, że odpowiedzi na pytania postawione przez Autora przybliżają nas do ustalenia jakie musimy stworzyć warunki by przyciągnąć i rozwinąć klasę kreatywną w określonym mieście a taka wiedza może mieć zasadnicze znaczenie dla praktyki w procesie budowania strategii rozwoju ośrodka.

Jako bardzo trafny oceniam dobór aglomeracji miejskich, w których prowadzono badania. Zestawienie tych trzech ośrodków wpływa na podniesienie wartości dokonanych ustaleń. Birmingham, Lipsk i Poznań to są ośrodki po wieloma względami porównywalne a jednocześnie funkcjonujące w bardzo różnych uwarunkowaniach zewnętrznych wynikających z różnych modeli gospodarki rynkowej Wielkiej Brytanii, Niemiec i Polski. Wnioski mogą być szczególnie cenne dla Poznania, który reprezentuje sytuację i problemy rozwojowe dużych polskich aglomeracji. Niezwykle interesujące wydaje się porównanie Poznania z Lipskiem gdyż

oba ośrodki mają podobną przeszłość wynikającą z czterdziestu lat gospodarki centralnie sterowanej a następnie transformację i rozwój w innych warunkach.

Praca liczy 94 strony tekstu i składa się z pięciu części, zakończenia, oraz podsumowania w języku angielskim, bibliografii oraz spisów rycin i tabel. **Konstrukcję pracy oceniam jako logiczną i przejrzystą.** Plan pracy w czytelny sposób obrazuje koncepcję Autora. Jasna konstrukcja bardzo ułatwia odbiór całego tekstu, śledzenie koncepcji badań przyjętej przez Autora i sposobów przy pomocy których chce osiągnąć postawiony na wstępie cel. Zwracam uwagę na konstrukcję pracy, gdyż odbieram ją jako prostą i w pozytywnym sensie klasyczną. Po części wprowadzającej gdzie zaprezentowano cel, metody i krótko literaturę przedmiotu następują dwa rozdziały teoretyczne dotyczące badanych zagadnień, jeden poświęcony kreatywności i klasie kreatywnej a drugi warunkom pracy klasy kreatywnej. Czwarty rozdział zawiera przedstawienie i ocenę stanu i dynamiki przedmiotu badań czyli klasy kreatywnej w wybranych aglomeracjach, w piątym natomiast znalazła się analiza porównawcza warunków pracy klasy kreatywnej w trzech ośrodkach pozwalająca na dokonanie określonych ustaleń i realizację głównego celu pracy. W zakończeniu Autor przedstawił wnioski odnosząc się do pytań postawionych na początku pracy. Uważam, że jest przykład prawidłowej struktury pracy naukowej zawierającej wszystkie niezbędne elementy mimo iż cała praca nie przekracza stu stron tekstu.

Określenie roli klasy kreatywnej w rozwoju społeczno- gospodarczym jest zagadnieniem, które interesuje wielu badaczy i praktyków ale jest to zjawisko bardzo trudne do zmierzenia. Nawet sama identyfikacja klasy kreatywnej czyli precyzyjne ustalenie, która grupa pracujących mieszkańców miasta do niej należy nie jest oczywista. Autor opierając się na Polskiej Klasyfikacji Działalności wybrał sześć rodzajów działalności kreatywnej z czego trzy zaliczone do działalności twórczej i trzy należące do działalności z dużym wykorzystaniem wiedzy. Byli to pracownicy związani z architekturą, filmem, muzyką, fotografią, tworzący oprogramowanie komputerowe a także sfera nauki i szkolnictwa wyższego oraz usług prawnych, finansowych i innych usług dla biznesu. Zaliczenie tej lub innej grupy do działalności kreatywnej zawsze może być przedmiotem dyskusji niemniej uważam, że wybór dokonany przez Autora był właściwy a brany pod uwagę zestaw działalności dobrze odzwierciedla sektor kreatywny w mieście.

Obok typowych źródeł statystycznych, główną podstawą analiz prowadzonych przez Autora była ankieta przeprowadzona wśród pracowników zatrudnionych w wybranych rodzajach działalności sektora kreatywnego. Liczba respondentów w każdym z ośrodków wynikała z przyjętego przez Autora wskaźnika 0,2% z ogólnej liczby pracujących w firmach sektorach kreatywnego w badanych aglomeracjach. W mojej ocenie Autor zbyt ogólnie charakteryzuje narzędzie badawcze i zborowość respondentów. Pisząc o grupie respondentów podaje liczbę ankiet w każdym z ośrodków i jedynie wymienia rodzaje działalności kreatywnych które reprezentowali respondenci (już bez podawania liczb i bez rozbicia na ośrodki). Jak wspomniałem działalności zostały trafnie dobrane ale Autor pisząc iż dokonał wyboru celowego nie zaznacza czy uważa badaną grupę za reprezentatywną, nie pisze również jak dobierani byli respondenci i w jaki sposób przeprowadzona była ankieta. Jak sądzę brak

tego typu informacji wynika z faktu, że praca (jak zaznacza Autor na stronie 13) powstała na podstawie ankiety przeprowadzonej odrębnie, w ramach realizacji większego międzynarodowego projektu a formularz ankietowy opracowany został przez uczestników projektu (wśród których był również Autor). Myślę, że dla odbiorcy monografii interesujące mogłaby być konstrukcja ankiety. Autor informuje jedynie, że korzystał z dwóch spośród czterech części ankiety. Autor informuje wprawdzie, że opis całej ankiety znajduje się w innej pracy, której jest współautorem ale jest to praca opublikowana osiem lat przed wydaniem ocenianej monografii więc czytelnikowi trudno byłoby w tym momencie do niej sięgnąć.

Zwracam uwagę na te elementy ponieważ w przypadku opinii dotyczącej awansu naukowego kwestia precyzyjnego określenia co jest autorskim wkładem Kandydata do nauki ma zasadnicze znaczenie.

Bardzo trudno zorientować się z jakiego roku pochodzą materiały zebrane w ramach badań ankietowych (nie znalazłem takiej informacji). Charakterystyki klasy kreatywnej w badanych aglomeracjach (w rozdziale czwartym) dokonuje Autor w oparciu o dane statystyczne z roku 2005 i 2017. W przypadku wykresów i tabel obrazujących wyniki badań ankietowych jako źródło Autor wskazuje „opracowanie własne na podstawie danych projektu ACRE”. Mogę się domyślać, że skoro program realizowany był w latach 2006-2010 (a tak wynika z załączonego wykazu projektów, w których Autor brał udział) zebrany materiał pochodzi z tego okresu. Przysnaję, że wolałbym jednak aby praca zawierała krótkie ale precyzyjne informacje dotyczące ankiety, respondentów i roku z którego pochodzi materiał.

Rozdziały drugi trzeci nie wywołują większych uwag z mojej strony. Treść tych rozdziałów świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu Kandydata do podjętych badań. Autor swobodnie porusza się w obrębie literatury przedmiotu. Ewentualnie obok omawiania sądów i stwierdzeń innych badaczy mógłby silniej zaakcentować swoje opinie i swój stosunek do przytaczanych stwierdzeń.

Rozdział czwarty tworzy bardzo dobrą podstawę i tło dla dalszych rozważań. Autor przedstawił w nim klasę kreatywną na tle uwarunkowań charakterystycznych dla każdego z branych pod uwagę ośrodków. Szczególnie interesujący jest podsumowujący ten rozdział punkt 4.2, w którym Autor wykazuje, że zdecydowanie różne ścieżki rozwoju badanych aglomeracji spowodowały istotne zróżnicowanie uwarunkowań dla rozwoju klasy kreatywnej. Dokonane przez Autora ustalenia dotyczące związku między warunkami dla rozwoju klasy kreatywnej i historycznym procesem rozwoju danego ośrodka są moim zdaniem, wartościowym wkładem Autora do badań nad klasą kreatywną i do praktyki strategicznego zarządzania rozwojem miasta. Bardzo istotne jest w moim przekonaniu potwierdzenie przez Autora na przykładzie Birmingham roli władz miasta w rozwoju klasy kreatywnej.

Rozdział piąty jak już zaznaczyłem zawiera analizę porównawczą warunków pracy klasy kreatywnej. Na warunki pracy składa się wiele elementów. Autor swoje rozważania opiera na wypowiedziach respondentów, którzy oceniali wynagrodzenie, stabilność i formę zatrudnienia, czas pracy i ogólnie stopień zadowolenia z warunków pracy. Trzeba dodać, że w ramach tej ostatniej kategorii respondenci oceniali szereg elementów, w tym: możliwość, nawiązywania kontaktów, szanse na awans, poczucie spełnienia, wpływ na własną pracę i kilka

innych. Uwzględnione w badaniach elementy złożyły się na dość pełny i kompleksowy obraz warunków pracy klasy kreatywnej w każdym z miast, co z kolei umożliwiło dokonanie analizy porównawczej. Oceniam, że przeprowadzone przez Autora badania przyniosły nowe istotne informacje charakteryzujące klasę kreatywną, jej potrzeby i jej preferencje. Bardzo interesujące i wartościowe są ustalenia dotyczące różnic w opiniach przedstawicieli klasy kreatywnej wynikających z tradycji, obecnej sytuacji i uwarunkowań charakteryzujących Wielką Brytanię, Niemcy i Polskę. Pewne stwierdzenia wywołują chęć dyskusji z Autorem ale sądzę, że dobra, interesująca praca naukowa powinna wywoływać taką potrzebę. Autor pisze np. , że w najstabilniej gospodarczo rozwiniętej aglomeracji Poznania w grupie badanych reprezentantów klasy kreatywnej był najwyższy odsetek osób samozatrudnionych i tłumaczy to wysokim poziomem przedsiębiorczości lub chęcią zarabiania w kilku miejscach. Wydaje mi się jednak, że w polskich warunkach firmy zachęcają lub wręcz zmuszają zatrudniane osoby do przyjęcia formuły samozatrudnienia bo uwalnia to firmę od wielu zobowiązań wynikających z praw pracowniczych. Bardzo interesująca i jednocześnie zaskakująca jest konkluzja, że w Lipsku gdzie regulacje najsilniej chronią pracownika badani przedstawiciele klasy kreatywnej pracowali najdłużej w ciągu tygodnia. Ogólnie Autor sygnalizuje szereg zjawisk, które zachęcają do dalszych badań i wyjaśnień.

W zakończeniu monografii Autor odnosi się do głównego celu pracy i pytań badawczych, które postawił. Oceniam, że Autor osiągnął cel pracy i udało mu się dokonać wartościowych ustaleń, chociaż uzyskane odpowiedzi nie zawsze są jednoznaczne (np. jak zaznacza Autor trudno jest wymienić jeden czynnik, który wpłynął na rozwój klasy kreatywnej).

Jako główny punkt odniesienia dla wyników badań Autor traktuje koncepcję Floridy i wskazuje, że wbrew częstym krytycznym opiniom o tej koncepcji w dużym stopniu potwierdził jej ogólne założenia. W ten sposób praca Autora wpisuje się w międzynarodową dyskusję nad istotą i rolą klasy kreatywnej co jest również istotnym walorem pracy a jednocześnie jest potwierdzeniem dojrzałości Autora jako badacza.

Obok omówionej monografii w skład dzieła przedstawionego do oceny wchodzi trzy napisane wcześniej publikacje. W pracach tych Autor rozważał inne aspekty związane z istotą i rozwojem klasy kreatywnej. Bardzo istotnym pytaniem, które zostało postawione w pracy , którą Autor przygotował wspólnie z T. Strykiewiczem jest kwestia zależności między rozwojem kreatywności a konkurencyjnością miasta. W artykule tym Autorzy w pierwszym rzędzie odnoszą swoje badania do koncepcji i założeń Floridy. Dotyczy to również kilku innych prac Habilitanta, w których koncepcja Floridy jest punktem wyjścia i jednocześnie punktem odniesienia dla uzyskanych wyników. Autorzy wykazali, że w aglomeracji poznańskiej klasę kreatywną przyciągają do miasta tzw. czynniki twarde (wynagrodzenia, ceny mieszkań i inne) co odróżnia Poznań od obszarów metropolitalnych Europy Zachodniej gdzie bardzo ważną rolę odgrywają czynniki określane jako miękkie. Można było się domyślać , że tak właśnie jest w krajach które przechodziły proces transformacji ale Autorom udało się to potwierdzić. Niewątpliwą wartością tej pracy jak i kilku innych publikacji Kandydata są dobrze udokumentowane i uzasadnione rekomendacje dla polityki lokalnej.

W publikacji pt. „*The Role of Creativity and Innovativeness of Firm Managers in Socio-economic Development: The case of the Poznań Metropolitan Region*”, która jest rozdziałem większej monografii, Kandydat podjął inny aspekt badanego zagadnienia- innowacyjności i kreatywności menadżerów firm sektora kreatywnego. Jest to wartościowa publikacja, w której Kandydat przedstawił swoją, autorską koncepcję przejścia od procesu kreatywnego do innowacyjnego.

Jeszcze inny równie interesujący aspekt funkcjonowania klasy kreatywnej rozważa Autor w pracy pt. Dotyczącej roli kontaktów społecznych w znajdowaniu pracy przez osoby należące do klasy kreatywnej. Wykazanie, że menadżerowie w znajdowaniu pracy w znacznym stopniu korzystają z więzi rodzinnych czy przyjacielskich uważam za ważne ustalenie w sensie naukowym i praktycznym.

Podsumowując ocenę głównego dzieła naukowego dr. Michała Męczyńskiego oceniam, że Kandydat dążąc do zbadania cech, zachowań, preferencji i znaczenia klasy kreatywnej podjął zagadnienie istotne dla nauki i praktyki zarządzania rozwojem miast i regionów. Przedmiot badań analizował pod różnymi względami, uwzględniając przestrzenne zróżnicowanie cech i warunków rozwoju klasy kreatywnej co sytuuje jego prace w **dyscyplinie geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna**. Zadał i odpowiedział na ważne pytania dostarczając nowej wiedzy na temat klasy kreatywnej i jej roli w rozwoju społeczno-gospodarczym aglomeracji miejskich.

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że dzieło przedstawione przez Kandydata do oceny spełnia kryterium znacznego wkładu Autora w rozwój określonej dyscypliny.

4. Ocena pozostałej istotnej działalności naukowej

W ocenianym, dwunastoletnim okresie po uzyskaniu stopnia doktora Kandydat, obok omówionych wyżej czterech pozycji składających się na dzieło naukowe, opublikował 36 prac naukowych z czego 17 stanowią artykuły, monografie współautorskie i rozdziały w monografiach w języku angielskim.

Znaczna część całego dorobku publikacyjnego Kandydata koncentruje się wokół problematyki rozwoju klasy kreatywnej. Jest to najważniejszy obszar zainteresowań badawczych kandydata i tego obszaru dotyczyły również prace zgłoszone jak główne osiągnięcie naukowe. W obszarze tym Kandydat ma duże doświadczenia jako badacz i niewątpliwe osiągnięcia. Inne prace Kandydata dotyczą innowacyjności gospodarki i i przestrzennej dyfuzji innowacji. Jest to ważny nurt w karierze naukowej Kandydata będący kontynuacją zainteresowań z okresu przygotowywania rozprawy doktorskiej. Obok monografii podoktorskiej, w ocenianym okresie Kandydat opublikował pięć innych prac mieszczących się w tym nurcie badawczym.

Dorobek publikacyjny Kandydata wskazuje, że interesuje się on również rozwojem miasta i polityką miejskiej. Do tej grupy prac należy współautorska monografia dotycząca konkurencyjności obszarów miejskich w Polsce, będąca rezultatem realizacji grantu

badawczego *Investing in Urban Sustainable Development*, a także trzy publikacje dotyczące zagadnień rewitalizacji miast.

Trzeba podkreślić, że kierunki zainteresowań badawczych Kandydata wiążą się i uzupełniają. Poszukiwania dotyczące innowacyjności doprowadziły Kandydata do zainteresowania się zagadnieniem rozwoju klasy kreatywnej i chęci określenia jaki wpływ ma klasa kreatywna na rozwój miasta i jakie miejsce zajmuje w polityce miejskiej.

W sensie ilościowym dorobek publikacyjny Kandydata oceniam jako wystarczający ale trzeba podkreślić, że wyróżnia go nie ilość lecz jakość publikacji. Trzyście publikacji Kandydata znajduje się w bazie Web of Science a sześć w bazie Scopus. Według bazy Web of Science liczba cytowań prac Kandydata wynosi 68, według bazy Scopus 42 a w w bazie Google Scholar zanotowano 233 cytowania. Indeks Hirscha w WoS wynosi 5, wg bazy Scopus a w Google Scholar 10. Wymienione wartości wskazują, że Kandydat jako badacz jest cytowany i widoczny w obiegu międzynarodowym.

Za istotne uważam, że publikacje Autora nie ograniczają się do jednego wydawnictwa związanego z macierzystym ośrodkiem. Część prac Kandydata ukazała się w Wydawnictwie Naukowym Bogucki (znajdującym się na liście wydawnictw MNiSW) ale publikował również w Build Environment w Londynie, w Wiley- Blackwell Oxford, w wydawnictwie Routledge, w University of Economy Prague, w University of Amsterdam, w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach, w czasopiśmie *Questiones Geographicae*, *International Journal of Sustainable Development* i innych.

Kończąc ten punkt wyrażam opinię, że cały dorobek naukowy Kandydata ukazuje ambitnego, aktywnego badacza o wyraźnie określonych zainteresowaniach naukowych. Nawiązując do formalnych kryteriów oceny w zakresie osiągnięć naukowo- badawczych habilitanta stwierdzam, że jest autorem wartościowych monografii i artykułów naukowych, co potwierdzają również wartości wskaźników naukometrycznych, kierował międzynarodowym projektem badawczym, brał udział w takich projektach a także wygłaszał referaty na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. W zakresie osiągnięć naukowo- badawczych Kandydat spełnia kryteria stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego.

5. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Z informacji zawartych w Autoreferacie wynika, że w sferze dydaktyki działalność Kandydata nie wykracza poza podstawowe obowiązki pracownika zatrudnionego na stanowisku adiunkta. W okresie 2006-2018 Kandydat prowadził dwa wykłady (jeden z nich w języku angielskim, oraz ćwiczenia z kilku przedmiotów między innymi z Geografii osadnictwa, Gospodarki przestrzenna czy Demografii. Ponadto współkoordynował moduł w ramach programu studiów podyplomowych dotyczących przemysłów kultury w rozwoju miast i regionów a także wypromował 12 magistrów. Biorąc pod uwagę że dotyczy to okresu

dwunastu lat, trudno mówić o jakichś szczególnych osiągnięciach czy zaangażowaniu w zakresie dydaktyki.

Bardzo dobrze oceniam natomiast aktywność Kandydata w sferze współpracy międzynarodowej. W ocenianym okresie uczestniczył w dwudziestu dwóch konferencjach międzynarodowych między innymi w Sofii, Monachium, Birmingham, Pradze, Rydze, Tunisie, Neapolu, Waszyngtonie, Barcelonie i w innych ośrodkach. Dr Męczyński uczestniczył w trzech międzynarodowych projektach badawczych. W projekcie ACRE finansowanym ze środków VI Programu Ramowego Unii Europejskiej, w projekcie INURBS, którym kierował, finansowanym ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz w projekcie CREA.RE w ramach programu INTERREG finansowanym ze środków Unii Europejskiej. Wymieniam je by podkreślić że były to projekty ważne i prestiżowe. W okresie 2013- 2014 Kandydat był uczestnikiem międzynarodowej sieci badawczej Regional Studies Association. Uwzględniając jednocześnie istotny udział publikacji w języku angielskim należy stwierdzić, że Kandydat aktywnie uczestniczy w międzynarodowym życiu naukowym.

Przejawem aktywności organizacyjnej w okresie 2006-2018 był udział w komitetach organizacyjnych trzech konferencji.

Podsumowując ten punkt stwierdzam, że Kandydat uczestniczył w programach międzynarodowych, brał udział w konferencjach międzynarodowych i krajowych i w komitetach organizacyjnych konferencji, uczestniczył w międzynarodowej sieci badawczej, brał udział w konsorcjum badawczym, trzykrotnie uzyskał nagrodę rektorską, odbył staże w zagranicznych ośrodkach naukowych, był współautorem ekspertyz wykonywanych na zamówienie organów władzy publicznej, był recenzentem prac w trzech czasopismach naukowych, prowadził wykłady i był promotorem prac magisterskich.

Uważam, że dorobek Kandydata w sferze dydaktyki i wymiany międzynarodowej spełnia kryteria stawiane Kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego.

6. Podsumowanie i wniosek końcowy

Podsumowując swoją recenzję stwierdzam, że Kandydat przedstawił osiągnięcie naukowe w postaci monografii „pt. „Klasa kreatywna i jej warunki pracy w wybranych aglomeracjach miejskich Europy. Studium porównawcze Birmingham, Lipska i Poznania”, oraz dwa artykuły i rozdział w monografii, które łącznie można uznać za znaczny wkład do geografii miast a szerzej geografii społeczno- ekonomicznej.

Wysoko oceniam cały dorobek naukowy Kandydata dotyczący różnych zagadnień z zakresu geografii społeczno- ekonomicznej, podobnie jak jego aktywność na polu nauki, której wyrazem jest również udział w programach badawczych i międzynarodowych konferencjach. W moim przekonaniu jest badaczem dobrze przygotowanym do roli samodzielnego pracownika nauki.

Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione argumenty uważam, że dr Michał Męczyński spełnia warunki stawiane kandydatom do nadania stopnia doktora habilitowanego w myśl art. 16 *Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. 2003 nr 65 poz. 595 z późn. zm) i popieram wnioszek o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Opole 4.04.2020

